

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1134

av **Yasmine Larsson (S)**

Samtyckeslagstiftning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en samtyckeslagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska sexualbrottslagstiftningen är bra och nödvändig, men inte tillräcklig. För trots att det har gjorts en del förbättringar och förstärkningar så bygger ändå lagstiftningen idag på att det krävs våld, hot om våld eller att du ska ha befunnit dig i en särskilt utsatt situation för att det i lagens mening ska ses som en våldtäkt.

Sexualbrottslagstiftningen ska skydda mot övergrepp, men också vara normerande. Det måste av svensk lag framgå att rätten att bestämma över sin kropp inte är förhandlingsbar. Ett krav på samtycke behöver övervägas. Det markerar att sex bygger på frivillighet och att grunden för all sexuell handling ska vara ömsesidighet. Sverige behöver en sexualbrottslagstiftning som bygger på frivilligt deltagande.

Det finns flera tunga instanser som har förordat en samtyckeslagstiftning. Sexualbrottsutredningen från 2010 menar att betydelsen av samtycke måste markeras och lyftas fram genom förändringar och utvidgningar i lagstiftningen.

En annan tung remissinstans som tillstyrker förslaget, Brottsoffermyndigheten, skriver att ”om samhället tydligt markerar att det inte är tillåtet att ha sex utan samtycke kan lagen bli ett viktigt stöd för dem som vill avvisa ovälkomna sexuella handlingar. Detta gäller särskilt ungdomar. På så sätt får en samtyckesreglering så kallad normerande verkan”.

I den så kallade Bulgariendomen från december 2003 fastslog Europadomstolen ett krav på att alla sexuella handlingar som inte bygger på samtycke ska vara straffbelagda. Bland EU:s medlemmar har t.ex. Belgien, Irland och Storbritannien redan lagar som innebär att sexuella handlingar som företas utan samtycke betraktas som våldtäkt. Samtyckesparagrafer finns också i Kanada, Nya Zeeland och ett antal delstater i USA. Även Internationella domstolen (ICJ) i Haag har en samtyckesparagraf. Mot bakgrund av det anförda bör regeringen överväga att införa en samtyckeslagstiftning.

En ny utredning tillsattes 2014. Regeringen gav en parlamentarisk kommitté i uppdrag att utreda varför så få våldtäktsanmälningar leder till fällande domar och om Sverige ska införa en samtyckeslag. Den utredningen ska presenteras i oktober. Det är glädjande att en av utredarna, Mari Heidenborg, i ett förhandsbesked meddelat att utredningen kommer att lägga fram ett förslag som bygger på samtycke.

Jag är övertygad om att en lag som bygger på samtycke medför förändrade attityder och värderingar. En sådan lag visar att sex är en gemensam handling, inte ett maktverktyg eller ett sätt att kränka en annan människa.

En samtyckeslag kommer enligt min mening att verka normerande och ändra destruktiva manliga beteenden.

Yasmine Larsson (S)